

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Софийски университет "Св. Климент Охридски"

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Софийски университет "Св. Климент Охридски" е открита на заседание на ПКХНИ на 12.07.2017г. (Протокол № 10) по искане на висшето училище (вх. № 397/23.06.2017г.). Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 19.10.2017г. Протокол №24) и извършиха проверка на оценяваната институция в периода 06.11-08.11.2017 г.

На заседание, проведено на 29.11.2017г. (Протокол № 14), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация ПКХНИ дава положителна оценка на проект за разкриване на специалността "Графичен дизайн" в СУ "Св. Климент Охридски", с решение от 29.06.2018г. (Протокол № 10). При взетите решения е дала 2 препоръки, като част от тях са изпълнени частично поради кратките срокове на изпълнение.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/.

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Софийският университет и ФНПП имат ясно регламентирани структури на всички равнища. Те реализират последователна система за обучение на студентите, имат правилници и правила, създадени и периодично актуализирани в съответствие с държавната нормативна уредба.

Съществува обратна връзка за мнения относно управлението и качеството на образованието чрез семинари, работни съвещания и пр. Налични са нормативни документи на ВУ, които са гарант за стройна система и за качеството на обучение.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. „Управление на качеството на образованието“

ФНПП има разработени стандарти и индикатори за оценяване на качеството, които са публично оповестени на сайта на университета. Системата за управление на качеството във ФНПП обхваща учебния процес, социално битовото обслужване на студентите, научноизследователския процес, административното обслужване и проследява реализацията на завършилите студенти. Приоритет са етичните принципи, академичните свободи, проявата на нетърпимост към различните форми на дискриминация. Действа етичен кодекс, а годишните доклади за дейността на комисията по етика отразяват извършени проверки на сигнали за нарушение на правилата на научно-изследователската етика, на предотвратяване на изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1.в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Правилата за актуализиране на учебната документация са регламентирани в Правилника за устройството, управлението и дейността на СУ "Св. Климент Охридски". Разработени са и конкретни процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

Включени са достатъчно учебни дисциплини, които да осъществят подготовката на бъдещите специалисти в областта на графичния дизайн. Съотношението между броя на задължителните и броя на предлаганите избираемите дисциплини е 1,75:1. Съотношението между задължителните и избираемите дисциплини, които студентите изучават в хода на обучението си в специалността е 3:1. В учебния план са предвидени практически занятия за усвояване на необходимите умения по специалността. Специалност „Графичен дизайн“ стартира обучение през 2017 г., така че няма актуализиране на учебни програми на този етап.

Процедурата за разработване и структуриране на учебните планове се извършва в съответствие със ЗВО и Правилник за устройството и дейността на СУ. Учебният план съдържа задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини. Академичната година е структурирана по семестри, седмици и часове, съотношението между лекционни курсове и практически занимания, както и учебните практики за образователно-квалификационната степен са според държавните изисквания.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Студентите разполагат с необходимата информация за професионалната квалификация на специалностите и възможностите за тяхната реализация. Квалификационната характеристика е съобразена с Национална класификация на професиите и длъжностите.

Във ФНПП е изградена стройна система за проучване на студентското мнение, тематични въпросници на входа и на изхода на образователния процес, външно и вътрешно оценяване на ефективността на образователния процес и образователните програми. Направено е едно проучване на студентското мнение за качеството и полезността на обучението, тъй като обучението стартира от есента на 2017 г.

Административният ред във ФНПП е предвидил процедури за разглеждане на жалби от студенти, в зависимост от възникналия проблем, насочени към Ръководител катедра, Декан или комисия създадена по предложение на деканския съвет. Създадени са правила, които да стимулират активната позиция на студентите в образователния процес. Стимулира се практическата насоченост на образованието и се привличат специалисти от практиката.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

В Софийския университет има публично оповестен Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Приемът, провеждан в две кандидат-студентски кампании, е обявен в кандидат-студентски справочник, както и онлайн на сайта на университета. В катедра „Визуални изкуства“ има установени практики за приобщаването им към проектната дейност. Предстои да се установява участието на студенти в научни проекти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Бидейки част от СУ, във ФНПП има установен ред за развитие на професионалната квалификация и академичното израстване на преподавателите, който е общ за университета и се урежда посредством действащите в страната нормативни документи и вътрешни правилници.

Профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на първи ОТД, със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна художествена и научна активност. По сведения на ФНПП, в катедра „Визуални изкуства работят 9 преподаватели на ОТД, от които 8 са хабилитирани. Броят на хабилитираните преподаватели на ОТД отговаря на нормативните изисквания, поставени в Закона за висшето образование чл.26, ал.1 и ал.10. От хабилитираните преподаватели на ОТД в катедра „Визуални изкуства“ петима са професори и трима са доценти. От 19 дисциплини включени в бакалавърския план 14 ще бъдат водени от хабилитирани преподаватели на ОТД в СУ “Св. Климент Охридски”. Броят на хабилитираните преподаватели на ОТД, които ще водят тези дисциплини е 9. Отношението брой хабилитирани преподаватели към общ брой профилиращи дисциплини е 1:2,11.

Обявеният конкурс за доцент по Графичен дизайн /съгласно препоръката на ЕГ/ не е дал резултат и е необходимо с оглед на осигуряване на обучението по специалните дисциплини да бъдат обявени нови такива.

СУ има сключени договори с редица университети за мобилност на преподаватели и студенти, но специалността няма реализирани мобилности поради краткия срок на съществуване.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав, отразена в Доклада е на много добро ниво. За периода 2012 - 2017 г. членовете на екипа на катедра „Визуални изкуства“ са участвали в общо 14 проекта, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ на СУ, 5 от които с международно участие. В тези проекти са участвали 10 докторанта /броят на обучаваните в катедрата докторанти са 13 докторанти/, което означава, че почти осемдесет на сто от зачислените докторанти са ангажирани в проектните дейности. В проектите са участвали и около 30 студенти в бакалавърска и магистърска степен, което означава че около 25 на сто от студентите са били част от екипите. В катедра „Визуални изкуства“ редовно се организират студентски фестивали и изложби както в рамките на Факултета и на Университета /включително и в галерия „Алма Матер“/, така и в други пространства, в които се организират различни художествени прояви. През периода 2012 - 2017 г. десетимата преподавателите в катедра „Визуални изкуства“ са публикували общо 43 публикации - доклади от конференции, публикувани в сборници; статии; рецензии, монографии и пр.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

ФНПП разполага с материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската и художествено-творчески дейности по професионалното направление. Специалността е сравнително добре оборудвана, като разполага със следните ателиета, общи за студентите, обучаващи се от катедра „Визуални изкуства“: „Цветознание и живопис“ - ателие, стативи, нагледни материали (албуми с репродукции по различните стилове и направления в живописа); „Рисуване и композиция“ - две ателиета, стативи, нагледни материали (албуми); „Графика и технологии“ - ателие, графични преси (две офортни и една литографска), вентилационна камера, инструменти за работа, химикали, материали. По проекти на НИС спечелени за 2009, 2010, 2011 години са закупени компютър, принтер и таблет; „Художествени конструкции“ - ателие, стативи, материали (глина), пещ за керамика. През 2011 г. са закупени менгеме, инструменти за студена обработка на метал и материали; „Декоративни изкуства и комбинаторика“ - ателие, работни маси, инструменти и пособия, нагледни материали; по проекти, финансирани от ФНИ на СУ през 2014 и 2015 г., са закупени преносим компютър и проектор; „История на изкуството“ – мултимедиен проектор. През 2012 г. по проект „Виртуален музей за Българско изобразително изкуство. Нови аспекти, нови възможности в обучението по изкуства.“ финансиран от фонд Научни изследвания ”СУ. Св. Кл. Охридски“ са закупени компютърна конфигурация съдържаща монитор с висока резолюция, скенер, NAS сървър; „Концептуални форми“ (компютър за видеомонтаж, два принтера – единият цветен А4, един скенер, един мултимедиен проектор, един компютър, два лаптопа закупени по проекти, две дигитални камери, цифров фотоапарат). Общо местата в ателиетата са 146. Във връзка със старта на специалност „Графичен дизайн“ е преоборудван компютърния кабинет към специалност „Графичен дизайн“ с 6 компютъра с периферни устройства, съобразени с спецификата на обучението по Графичен дизайн (таблети, монитори, клавиатури и мишки).

С оглед увеличаването на броя приемани студенти и масовизирането на специалността, наличната материално-техническа база би могла да се окаже недостатъчна за успешната и качествена подготовка на всички обучаващи се в специалността, което от своя страна може да доведе до пропуски в образователния процес.

Библиотеката на ФНПП разполага с достатъчна площ, читателски места и библиотечен фонд. Обслужването на читателите става чрез автоматизирана библиотечно-информационна система ALERH. Освен библиотеката в рамките на ФНПП, студентите могат да използват и Централната библиотека на СУ, както и всички нейни филиали. Сред електронните ресурси, до които имат достъп студентите в СУ „Св. Климент Охридски“, са EBRARY ACADEMIC COMPLETE и JSTORE.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

В работата си по управление на информацията ФНПП и катедра "Визуални изкуства" ползват всички възможности, създадени от СУ - Кариерен център, Културен център, както и информацията, публикувана на уебсайта на университета и факултета. Към момента няма завършили студенти от специалността. По отношение на професионално направление и специалност „Графичен дизайн“ са установени контакти с работодатели и представители на бизнеса.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Всички събития, свързани с университетски форуми с участието на представители на студенти, синдикални и потребителски организации се рекламират и организират през отдела за Информация и връзки с обществеността на СУ и интернет ресурсите на университета.

Специалност „Графичен дизайн“ разполага със собствена фейсбук страница, на която се публикуват и анонсират събития, организирани за студентите от специалността и за широката публика. Публикуваната информация е свързана с учебния процес, неговото администриране и допълнителните дейности и включва всички правилници и нормативни актове, свързани с академичната, учебната и научна дейност на факултетите. ФНПП има и собствено електронно списание с публикации - <http://fnpp.uni-sofia.bg/magazine.html>.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1.в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

В Софийския университет съществува официално приет ред за приемане и промени в учебната документация, който се ползва от всички негови звена, включително ФНПП и катедра "Визуални изкуства". Промените се отразяват в учебната документация, която се съхранява в „Учебен отдел“ на съответния факултет и катедра.

Предвид краткото съществуване на професионално направление 8.2 и специалност „Графичен дизайн“, не е осъществявано актуализирането на съдържанието на учебните програми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

В СУ "Св. Климент Охридски" има изградени правила и структури за самооценка и външни оценки. Професионално направление 8.2. и бакалавърска програма "Графичен дизайн" във ФНПП на СУ са акредитирани през м. юни 2016 г., като учебната 2017-18 е първа за специалностите в направление 8.2.

В периода от акредитацията до момента, са изпълнени до голяма степен, но не напълно, препоръките на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства към НАОА при акредитирането на направление 8.2. Изобразително изкуство в СУ „Св. Климент Охридски“, свързани с обявяване на нови конкурси за осигуряване на специализираните дисциплини с хабилитирани преподаватели и създаване на специализиран графичен кабинет с цел разширяване и модернизиране на специализирана материална база.

ПКХНИ констатира, че са налице достатъчно доказателства и възможности за осъществяване на образователна, научноизследователска и управленска дейност за обучение в професионално направление 8.2 Изобразително изкуство, бакалавърска специалност „Графичен дизайн“ и магистърска програма „Графичен дизайн“.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **13.12.2017г. (Протокол № 15)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Софийския университет "Св. Климент Охридски", на основание обща оценка 7.53 (седем цяло и петдесет и три стотни).

за ОКС „бакалавър“ по:

- Графичен дизайн;

за ОКС „магистър“ по:

- 2. Графичен дизайн.**

3. Сроктът на валидност на акредитацията е ПЕТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

4. Определя капацитет на професионално направление 8.2 Изобразително изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Софийския университет "Св. Климент Охридски", както следва:

за ОКС „бакалавър“ – 60 студенти (редовна форма на обучение)

за ОКС „магистър“ – 20 студенти (редовна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 80 студенти.

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните **препоръки**:

1. Да се обявят нови процедури за осигуряване на специализираните дисциплини с хабилитирани преподаватели.

Срок: до уч. 2019г.

2. Да се осигурят достатъчно работни места в новосъздадения кабинет по графичен дизайн с оглед на броя на обучаващите се в специалността.

Срок: за уч. 2018г. – 2019г.

3. Да се планира годишният прием на студенти, предвид спазване на капацитета.

Срок: Постоянен.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: съществено съответствие.

**Председател на ПКХНИ:
(проф. Людмил Христов)**